se n'havia quedat tan agraïda, que molts cops, anant o tornant de Murons, no sabia estar-se de ficar el cap al mas per a donar els bons dies a la gent, com si fossin coneguts de tota la vida. I sempre trobava a l'àvia que la volia fer reposar una mica a son costat, vora el foc, i a la jove que li feia algun petit encàrrec per a la vila: el xavo de safrà, el paquet de mistos de teia, les sangoneres noves que li calien...

Era una dona alta i magra, la jove; deien que havia estat vistoseta, però el sol, les gebrades, tot l'escarràs de la vida pagesa i a més a més el didatge de vuit fills, l'havien marfida i fet perdre el llustre de bell jovent, i ara tenia la pell rebregada i plena de taques confoses, i l'entorn dels ulls i dels llavis estriats d'arruguetes fines i planeres com ratlles fetes amb un caire de ganivet. Mes ses ninetes grogues, son aire diligent i sa veu clara i vibrant eren plens d'una franquesa tan senzilla i atractívola, que de seguida la feien ben veure i estimar de tothom.

A poc de conèixer-la, la Mila s'atreví a fer-li un gran prec.

—Escolteu, Marieta: ¿què en feu de tants de fills al vostre volt? Així mateix ne teniu més dels que heu de menester per a les feines del mas... Per contra jo no en tinc cap, i tant com me'n convindrien en aquell desterrament! ¿Què vos seria a vós deixar-me en Baldiret per sempre? Fa una companyia allà dalt...!

La jove havia somrigut. Justament li demanava el caganiu, l'estimat del pare i de l'àvia, i ara que era hora d'anar a estudi per a aprendre una mica de lletra... Però veient que la Mila s'entristia, bo i declarant-li que tenia tota la raó, la jove transigí de seguida, conformant-se amb deixar-li una passada... *fins que ella estigués feta a l'ermita.*

Aquell matí, a l'arribar a casa, la Mila havia cercat pertot a n'en Matias, i trobant-lo endormiscat a l'ombra dels xiprers de les feixes, li estirà les orelles barroerament.

—Que no ho saps, gandul, més que gandul? Te duc una bona nova... Tindrem un nen...!

En Matias donà una volta sobre la terra i se la quedà mirant. La Mila, sobtada, s'enrojolà fins al blanc dels ulls i, posant una mà sobre l'espatlla del seu home, li recontà, tota seriosa, la conversa amb la Marieta de Sant Ponç.

—Ah...! Déu sap el que em pensava...! —i en Matias allargassà una cama que tenia arronsada, i aclucà els ulls.

A la dona la ferí aquella indiferència, i posant-se en peus, s'allunyà sense dir res més: però tot el dia va estar descontenta de no sabia què, i a l'endemà de matí encara no se li havia esbargit el malhumor. Ho va conèixer amb l'enquimerada que l'alterà al veure sortir de la sala a n'en Matias, tot rialler i amb un sarró a l'esquena i una capseta de fusta amb portella de vidre penjant davant del pit. Dins de la capseta, folrada de paper vermell envellutat, i dalt d'un sòcol guarnit de llerons i petxinetes de mar, un Sant Ponç de mig pam, colltort i esgrogueït com un ètic, s'aguantava enrampat, enmig de penjarelles d'escapulars, pitxerets d'estany amb roses pintades i rosaris beneïts.